

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRAS

ĮSAKYMAS DĖL AMALVOS PELKĖS GAMTOTVARKOS PLANO PATVIRTINIMO

2017 m. kovo 30 d. Nr. D1-266

Vilnius

Vadovaudamasis Saugomų teritorijų strateginio planavimo dokumentų rengimo ir tvirtinimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. birželio 9 d. nutarimu Nr. 709 „Dėl saugomų teritorijų strateginio planavimo dokumentų rengimo ir tvirtinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, 27 punktu:

1. T v i r t i n u Amalvos pelkės gamtotvarkos planą (toliau – Gamtotvarkos planas) (pridedama).

2. P a v e d u:

2.1. Valstybinei saugomų teritorijų tarnybai prie Aplinkos ministerijos, Generalinei miškų urėdijai prie Aplinkos ministerijos užtikrinti tinkamą priemonių, numatytų šio įsakymo 1 punktu patvirtintame Gamtotvarkos plane, įgyvendinimą;

2.2. Valstybinei saugomų teritorijų tarnybai prie Aplinkos ministerijos:

2.2.1. užtikrinti lėšų planavimą priemonėms, numatytoms šio įsakymo 1 punktu patvirtintame Gamtotvarkos plane, už kurių įgyvendinimą atsakinga Žuvinto biosferos rezervato direkcija;

2.2.2. iki 2017 m. birželio 1 d. užtikrinti saugomų rūšių radaviečių ir augaviečių, nurodytų šio įsakymo 1 punktu patvirtintame Gamtotvarkos plane, įregistravimą Saugomų rūšių informacinėje sistemoje;

2.3. Generalinei miškų urėdijai prie Aplinkos ministerijos užtikrinti valstybės įmonės Marijampolės miškų urėdijos privalomųjų miško atkūrimo, apsaugos ir tvarkymo darbų lėšų, reikalingų finansuoti atitinkamas priemones, numatytas šio įsakymo 1 punktu patvirtintame Gamtotvarkos plane, planavimą.

Aplinkos ministras

Kęstutis Navickas

AMALVOS PELKĖS GAMTOTVARKOS PLANAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Amalvos pelkės gamtotvarkos planas (toliau – Gamtotvarkos planas) parengtas daliai buveinių apsaugai svarbios teritorijos (toliau – BAST) „Žuvinto ežeras ir Buktos miškas“ ir daliai paukščių apsaugai svarbios teritorijos (toliau – PAST) „Žuvinto, Žaltyčio ir Amalvo pelkės“, vadovaujantis Reikalavimų gamtotvarkos plano turiniui aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. gruodžio 14 d. įsakymu Nr. D1-645 „Dėl Reikalavimų gamtotvarkos plano turiniui aprašo patvirtinimo“ (toliau – Aprašas). Gamtotvarkos planui parengta pagrindžiamoji informacija su brėžiniais ir priedais, išsamiai paaiškinanti ir pagrindžianti Gamtotvarkos plano sprendinius (toliau – Pagrindžiamoji informacija). Pagrindžiamoji informacija skelbiama Aplinkos ministerijos interneto svetainėje <http://gamtotvarka.am.lt>.

II SKYRIUS TERITORIJOS BŪKLĖS APRAŠYMAS IR ĮVERTINIMAS

2. Teritorija, kuriai parengtas Gamtotvarkos planas (toliau – teritorija), yra Marijampolės savivaldybės Marijampolės ir Igliaukos seniūnijose, šiaurinėje Žuvinto biosferos rezervato dalyje. Pagal Žuvinto biosferos rezervato zonų ir jo ribų planą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. lapkričio 19 d. nutarimu Nr. 1817 „Dėl Žuvinto biosferos rezervato įsteigimo, Žuvinto biosferos rezervato nuostatų, Žuvinto biosferos rezervato ir jo zonų ribų plano patvirtinimo“, teritorija patenka į konservacinio funkcinio prioriteto zoną – apima Amalvo botaninį–zoologinį draustinį (išlikusi Amalvos pelkės dalis ir Amalvo ežeras) ir ekosistemų atkūrimo zoną (nusausinta šiaurinė ir pietinė Amalvos pelkės dalys). Valstybinės reikšmės miškus patikėjimo teise valdo ir kompleksinę miškų ūkio veiklą vykdo VĮ Marijampolės miškų urėdija (miškai priskirti Buktos girininkijai). Bendras teritorijos plotas yra 3637,8 ha.

Teritorija priklauso Šešupės dešiniojo intako Dovinės baseinui. Per teritoriją teka Dovinė bei jos dešinysis intakas Amalvė–Šlavanta (aukščiau Amalvo ežero upė vadinama Šlavanta, žemiau – Amalve). Planuojamoje teritorijoje yra 7,5 km ilgio Dovinės atkarpa nuo 22,2 iki 14,7 km aukščiau žiočių ir Amalvės–Šlavantos atkarpa nuo 8,7 km iki žiočių. Šiaurinėje teritorijos dalyje esantis Amalvo ežeras užima 196,5 ha plotą. Maksimalus ežero gylis – 2,9 m, vidutinis – 1 m.

Beveik visą teritoriją (94 proc.) sudaro Amalvos durpynas (3414 ha), kurio didžioji dalis (apie 60 proc.) nusausinta XX a. 7–8 dešimtmečiais. Pirmiausia buvo parengtas šiaurinės teritorijos dalies nusausinimo projektas ir įgyvendintas, įrengiant Amalvo žiemos polderį. Šlavantos upės vaga buvo nukreipta pelkės pakraščiu. Pietinė–pietvakarinė teritorijos dalis pateko į Dovinės baseino dalies nusausinimo projektą. Centrinė teritorijos dalis (Amalvo botaninio–zoologinio draustinio teritorija) apsausinta vakariniu pakraščiu įrengto melioracijos griovio. Dėl bendro teritorijos gruntinio vandens lygio pažemėjimo buvo paveikta ir likusi nesusausinta dalis. Atviros pelkės užima 21,7 proc., vandens telkiniai – 7,7 proc., miškai – 29,6 proc., pievos ir ganyklos – 22,7 proc., dirbama žemė – 14,6 proc., nenaudojama žemė – 3,3 proc., užstatytos teritorijos ir keliai – 0,5 proc. teritorijos. Dalyje nusausintų pelkių ir miškų plotų (apie 7 proc.), siekiant atkurti hidrologinį režimą, patvenkti sausinimo grioviai.

Teritorija užima dalį BAST „Žuvinto ežeras ir Buktos miškas“, kuri įtraukta į Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų arba jų dalių, kuriose yra buveinių apsaugai svarbių teritorijų, sąrašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. kovo 4 d. nutarimu Nr. 192 „Dėl Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų arba jų dalių, kuriose yra buveinių apsaugai svarbių

teritorijų, sąrašo patvirtinimo ir jų ribų nustatymo“. Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių duomenys patikslinti įgyvendinant Aplinkos ministerijos projektą „Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių inventorizavimas, palankios apsaugos būklės kriterijų nustatymas ir monitoringo sistemos sukūrimas“ (2011–2015 m.) ir papildomai patikslinti rengiant Gamtotvarkos planą. Teritorijoje išskirti trys Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių, užimančių 1070,5 ha plotą, tipai:

7120 Degradavusios aukštapelkės. Buveinė susiformavo iš aktyvios aukštapelkės sutrikdžius jos hidrologinį režimą. Dešiniajame Dovinės upės krante esančioje pelkės dalyje labiausiai pažeisti prie melioracijos griovių esantys plotai, kur augalų bendrijos prarado būdingas struktūros ypatybes. Centrinė aukštapelkės dalis pažeista mažiau, joje yra išlikę esminių kimsų ir duburių augalų bendrijų struktūros požymių. Kairiajame Dovinės upės krante degradavusios aukštapelkės buveinės kriterijus atitinka tik nedidelė (~30 ha) bareliniais grioveliais nenusausinta dalis. Iš viso ši buveinė užima 831,3 ha plotą.

9080 *Pelkėti lapuočių miškai. Išlikę buveinės plotai susitelkę pietrytinėje Amalvo botaninio–zoologinio draustinio dalyje. Jie siaura juosta juosia pelkinių miškų plotą, o pietinėje draustinio dalyje, įsiterpdami į šarmingą žemapelkę, prisišlieja prie Amalvės upės. Šiauriau Amalvo ežero esančiame plote taip pat formuojasi ar jau susiformavo įvairių sukcesinių stadijų pelkėtų lapuočių miškų buveinės. Buveinės apsaugos būklė palanki, jos užimamas plotas – 135,3 ha.

91D0 *Pelkiniai miškai. Išlikę buveinės plotai susikoncentravę pietrytinėje Amalvo botaninio–zoologinio draustinio dalyje. Buveinės apsaugos būklė palanki, jos užimamas plotas – 103,8 ha. Palyginti su Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2009 m. balandžio 22 d. įsakyme Nr. D1-210 „Dėl Vietovių, atitinkančių gaminių buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus, sąrašo, skirto pateikti Europos Komisijai, patvirtinimo“ ir ankstesniame teritorijos gamtotvarkos plane, patvirtintame Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. spalio 22 d. įsakymu Nr. D1-532 „Dėl Amalvo pelkių masyvo gamtotvarkos plano patvirtinimo“, nurodytais buveinių plotais, dėl pasikeitusių vertinimo metodikų buvo išskirtas mažesnis 7120 Degradavusios aukštapelkės buveinės plotas (buvo 1158,2 ha); 7140 Tarpinių pelkių ir liūnų buveinė (buvo 106 ha) teritorijoje visai neiškirta. Taip pat išskirtas didesnis 9080 *Pelkėtų lapuočių miškų buveinės plotas (buvo 91,4 ha).

Teritorija taip pat patenka į PAST „Žuvinto, Žaltyčio ir Amalvo pelkės“, kuri įtraukta į Paukščių apsaugai svarbių teritorijų sąrašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014 m. kovo 14 d. įsakymu Nr. D1-281 „Dėl paukščių apsaugai svarbių teritorijų nustatymo“. Teritorijoje siekiama išsaugoti šias Europos Bendrijos svarbos paukščių rūšis: griežlę (*Crex crex*), teterviną (*Tetrao tetrix*), švygždą (*Porzana porzana*) ir mėlyngurklę (*Luscinia svecica*).

Teritorijoje aptiktos 53 saugomos gyvūnų rūšys. Iš jų 4 rūšys įrašytos į 1992 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyvą 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 15 skyrius, 2 tomas, p. 102) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2013 m. gegužės 13 d. Tarybos direktyva 2013/17/ES (OL 2013 L 158, p. 193) (toliau – Buveinių direktyva) II ir (ar) IV priedų sąrašus, 38 rūšys įrašytos į 2009 m. lapkričio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/147/EB dėl laukinių paukščių apsaugos (konsoliduota redakcija) (OL 2010 L 20, p. 7) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2013 m. gegužės 13 d. Tarybos direktyva 2013/17/ES (OL 2013 L 158, p. 193) (toliau – Paukščių direktyva) I priedą ir 38 rūšys įrašytos į Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių sąrašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003 m. spalio 13 d. įsakymu Nr. 504 „Dėl Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių sąrašo patvirtinimo“ (toliau – Saugomų rūšių sąrašas).

Žinduoliai:

Upinis bebras (*Castor fiber*). Buveinių direktyvos II ir IV priedų rūšis. Aptinkama Amalvo ežere, Amalvės upėje ir melioracijos grioviuose. Registruota ~25 bebravietės. Rūšies apsaugos būklė palanki.

Ūdra (*Lutra lutra*). Įrašyta į Buveinių direktyvos II priedą ir Saugomų rūšių sąrašą. 1–2 šeimos gyvena Amalvo ežere, Amalvės ir Dovinės upėse. Rūšies apsaugos būklė palanki.

Paukščiai:

Mažoji gulbė (*Cygnus columbianus*). Paukščių direktyvos I priedo rūšis. Iki 20 paukščių stebėta migracijų metu Amalvo ežere, Amalvo polderyje. Rūšies apsaugos būklė palanki.

Gulbė giesmininkė (*Cygnus cygnus*). Paukščių direktyvos I priedo ir Saugomų rūšių sąrašo rūšis. Iki 80 paukščių stebėta migracijų metu Amalvo ežere, Amalvo polderyje, Amalvos apypelkio pievose. Rūšies apsaugos būklė palanki.

Baltakaktė žąsis (*Anser albifrons*). Paukščių direktyvos I priedo rūšis. Migracijų metu gali būti gausiai (100–4000 paukščių) aptinkama Amalvo ežere ir Amalvo polderyje. Rūšies apsaugos būklė palanki.

Pilkoji žąsis (*Anser anser*). Saugomų rūšių sąrašo rūšis. Aptinkama Amalvo ežere ir polderyje. Peri 1–3 poros. Rūšies apsaugos būklė palanki.

Baltaskruostė berniklė (*Branta leucopsis*). Paukščių direktyvos I priedo rūšis. Migracijų metu pavieniai individai stebimi Amalvo polderyje. Rūšies apsaugos būklė palanki.

Rudakaklė berniklė (*Branta ruficollis*). Paukščių direktyvos I priedo rūšis. Migracijų metu vienas individas stebėtas Amalvo polderyje. Rūšies apsaugos būklė palanki.

Urvinė anti (*Tadorna tadorna*). Saugomų rūšių sąrašo rūšis. Aptinkama migracijų metu, pavieniai individai gali būti stebimi Amalvo polderyje. Rūšies apsaugos būklė palanki.

Pilkoji anti (*Anas strepera*). Saugomų rūšių sąrašo rūšis. Migracijų metu stebima (1–5 individai) Amalvo ežere ir polderyje. Rūšies apsaugos būklė palanki.

Smailiauodegė anti (*Anas acuta*). Saugomų rūšių sąrašo rūšis. Migracijų metu 50–150 individų stebima Amalvo ežere ir polderyje, būklė nepalanki nepakankama dėl netinkamo vandens lygio reguliavimo polderyje.

Šaukštasnapė anti (*Anas clypeata*). Saugomų rūšių sąrašo rūšis. Migracijų metu stebima (1–20 individai) Amalvo ežere ir polderyje, būklė nepalanki nepakankama dėl netinkamo vandens lygio reguliavimo polderyje.

Mažasis dančiasnapis (*Mergus albellus*). Paukščių direktyvos I priedo rūšis. Migracijų metu stebima (1–15 individai) Amalvo ežere. Dėl blogos ežero ekologinės būklės rūšies apsaugos būklė nepalanki nepakankama.

Tetervinas. Paukščių direktyvos I priedo ir Saugomų rūšių sąrašo rūšis. Aptinkamas Amalvos aukštapelkėje, apypelkio pievose, Amalvo polderyje. Apskaitų metu registruojami 15–25 patinai apypelkio tuokvietėse. Populiacijos apsaugos būklė vertinama kaip palanki, nors neigiamą poveikį daro pelkės sausinimo sukeltos sukcesijos, atvirų šlapynių užaugimas, plėšrūnai (lapės, usūriniai šunys), intensyvi ūkinė veikla gretimose žemės ūkio zonose.

Putpelė (*Coturnix coturnix*). Saugomų rūšių sąrašo rūšis. Peri (1–2 poros) Amalvos apypelkio pievose, Amalvo polderyje. Rūšies apsaugos būklė palanki.

Juodakaklis naras (*Gavia arctica*). Paukščių direktyvos I priedo ir Saugomų rūšių sąrašo rūšis. Migracijų metu stebėtas Amalvo ežere. Rūšies apsaugos būklė palanki.

Didysis baublys. Paukščių direktyvos I priedo ir Saugomų rūšių sąrašo rūšis. Viena pora periodiškai peri Amalvo ežere, apsaugos būklė palanki.

Didysis baltasis garnys (*Egretta alba*). Paukščių direktyvos I priedo rūšis. Migracijų metu 1–15 individų apsistoja Amalvo ežere ir polderyje. Rūšies apsaugos būklė palanki.

Juodasis gandras (*Ciconia nigra*). Paukščių direktyvos I priedo ir Saugomų rūšių sąrašo rūšis. Teritorijoje neperi, vienas individas stebėtas migracijų metu Amalvo polderyje. Rūšies apsaugos būklė palanki.

Baltasis gandras (*Ciconia ciconia*). Paukščių direktyvos I priedo rūšis. Teritorijoje neperi, bet 5–10 individų nuolat maitinasi Amalvos apypelkio pievose, Amalvo polderyje. Rūšies apsaugos būklė palanki.

Vapsvaėdis (*Pernis apivorus*). Paukščių direktyvos I priedo ir Saugomų rūšių sąrašo rūšis. Galimai perinti rūšis. Stebėta Amalvo polderyje. Rūšies apsaugos būklė palanki.

Jūrinis erelis (*Haliaeetus albicilla*). Paukščių direktyvos I priedo ir Saugomų rūšių sąrašo rūšis. Teritorijoje neperi, Amalvos apypelkio pievose stebimi pavieniai paukščiai. Rūšies apsaugos būklė palanki.

Nendrinė lingė (*Circus aeruginosus*). Paukščių direktyvos I priedo rūšis. 3–5 poros nuolat peri Amalvo ežero nendrynuose. Rūšies apsaugos būklė palanki.

Javinė lingė (*Circus cyaneus*). Paukščių direktyvos I priedo rūšis. Teritorijoje neperi, stebimi pavieniai užklystantys paukščiai. Rūšies apsaugos būklė palanki.

Pievinė lingė (*Circus pygargus*). Paukščių direktyvos I priedo ir Saugomų rūšių sąrašo rūšis. Galimai peri teritorijoje. Stebima Amalvos apypelkio pievose. Rūšies apsaugos būklė palanki.

Kilnasis erelis (*Aquila chrysaetos*). Paukščių direktyvos I priedo rūšis. Teritorijoje neperi, Amalvo polderyje stebėtas užklydęs paukštis. Rūšies apsaugos būklė palanki.

Didysis erelis rėksnys (*Aquila clanga*). Paukščių direktyvos I priedo ir Saugomų rūšių sąrašo rūšis. Teritorijoje neperi, Amalvo polderyje stebėtas užklydęs paukštis. Rūšies apsaugos būklė palanki.

Pelėsakalis (*Falco tinnunculus*). Saugomų rūšių sąrašo rūšis. Teritorijoje neperi, stebimi pavieniai paukščiai. Rūšies apsaugos būklė palanki.

Startsakalis (*Falco columbarius*). Paukščių direktyvos I priedo ir Saugomų rūšių sąrašo rūšis. Teritorijoje neperi, stebimi pavieniai užklystantys paukščiai. Rūšies apsaugos būklė palanki.

Švygžda. Paukščių direktyvos I priedo ir Saugomų rūšių sąrašo rūšis. Amalvos apypelkyje prieš dešimtmetį apskaitų metu registruota iki 5 švilpiančių patinų. Tačiau paskutiniiais metais nerasta. Iš dalies tai sąlygojo hidrologinės sąlygos – ankstyvas buveinių išdžiūvimas, šlapių plotų apleidimas ir užaugimas krūmais, aukšta žoline augmenija. Būklė nepalanki nepakankama dėl netinkamo vandens lygio reguliavimo, klimatinių pokyčių ir užaugimo krūmais.

Plovinė vištelė (*Porzana parva*). Paukščių direktyvos I priedo ir Saugomų rūšių sąrašo rūšis. Amalvo ežere apskaitų metu registruota iki 2 patinų. Rūšies apsaugos būklė palanki.

Griezlė. Paukščių direktyvos I priedo ir Saugomų rūšių sąrašo rūšis. Amalvos apypelkio pievose, polderyje apskaitomi 15–65 griežiantys patinai. Buveinių būklė dalyje plotų palanki, tačiau polderyje nepalanki nepakankama dėl netinkamo vandens lygio reguliavimo ir užaugimo krūmais, aukšta žoline augalija. Visoje teritorijoje būklė priklauso nuo tinkamo naudojimo (šienavimo, ganymo) užtikrinimo.

Pilkoji gervė (*Grus grus*). Paukščių direktyvos I priedo ir Saugomų rūšių sąrašo rūšis. Amalvos apypelkyje reguliariai peri 1–10 porų. Rūšies apsaugos būklė palanki.

Jūrinė šarka (*Haematopus ostralegus*). Paukščių direktyvos I priedo ir Saugomų rūšių sąrašo rūšis. Retai užklysta migracijų metu. Stebėta Amalvo polderyje. Rūšies apsaugos būklė palanki.

Dirvinis sėjikas (*Pluvialis apricaria*). Paukščių direktyvos I priedo ir Saugomų rūšių sąrašo rūšis. Teritorijoje neperi, migracijų metu 70 paukščių stebėti Amalvo polderyje. Migruojantiems paukščiams buveinės būklė palanki. Perinčių paukščių po pelkės melioracijos nerasta.

Juodkrūtis bėgikas (*Calidris alpina*). Paukščių direktyvos I priedo ir Saugomų rūšių sąrašo rūšis. Teritorijoje neperi, 1–5 paukščiai stebimi migracijų metu Amalvo polderyje. Rūšies apsaugos būklė nepalanki nepakankama dėl apaugimo aukšta žoline augmenija, krūmais ir netinkamo vandens lygio reguliavimo.

Gaidukas (*Philomachus pugnax*). Paukščių direktyvos I priedo ir Saugomų rūšių sąrašo rūšis. Teritorijoje neperi. Migracijų metu Amalvo polderyje registruota iki 1200 individų. Rūšies apsaugos būklė nepalanki nepakankama dėl apaugimo aukšta žoline augmenija, krūmais ir netinkamo vandens lygio reguliavimo.

Stulgys (*Galinago media*). Paukščių direktyvos I priedo ir Saugomų rūšių sąrašo rūšis. Migracijų metu keli patinai stebėti Amalvo polderyje. Rūšies apsaugos būklė nepalanki nepakankama dėl apaugimo aukšta žoline augmenija, krūmais ir netinkamo vandens lygio reguliavimo.

Paprastasis gričiuukas (*Limosa limosa*). Saugomų rūšių sąrašo rūšis. Teritorijoje neperi, migracijų metu Amalvo polderyje stebimi 1–6 individai. Rūšies apsaugos būklė nepalanki nepakankama dėl apaugimo aukšta žoline augmenija, krūmais ir netinkamo vandens lygio reguliavimo.

Didžioji kuolinga (*Numenius arquata*). Saugomų rūšių sąrašo rūšis. Migracijų metu pavieniai individai apsistoja Amalvo polderyje. Rūšies apsaugos būklė nepalanki nepakankama dėl apaugimo

aukšta žoline augmenija, krūmais ir netinkamo vandens lygio reguliavimo. Teritorijoje seniai neaptinkama perinčių individų.

Raudonkojis tulikas (*Tringa totanus*). Saugomų rūšių sąrašo rūšis. Migracijų metu 1–6 individai apsistoja Amalvo polderyje. Rūšies apsaugos būklė nepalanki nepakankama dėl apaugimo aukšta žoline augmenija, krūmais ir netinkamo vandens lygio reguliavimo.

Tikutis (*Tringa glareola*). Paukščių direktyvos I priedo ir Saugomų rūšių sąrašo rūšis. Amalvo polderyje migracijų metu registruojama 50–200 individų. Rūšies apsaugos būklė nepalanki nepakankama dėl apaugimo aukšta žoline augmenija, krūmais ir netinkamo vandens lygio reguliavimo.

Apvaliasnapis plaukikas (*Phalaropus lobatus*). Paukščių direktyvos I priedo rūšis. Migracijų metu 4 individai stebėti Amalvo polderyje. Rūšies apsaugos būklė nepalanki nepakankama dėl netinkamo vandens lygio reguliavimo.

Mažoji žuvėdra (*Sterna albifrons*). Paukščių direktyvos I priedo ir Saugomų rūšių sąrašo rūšis. 1 individas stebėtas Amalvo polderyje. Rūšies apsaugos būklė palanki.

Baltaskruostė žuvėdra (*Chlidonias hybridus*). Paukščių direktyvos I priedo rūšis. 1 individas stebėtas Amalvo polderyje. Rūšies apsaugos būklė palanki.

Balinė pelėda (*Asio flammeus*). Paukščių direktyvos I priedo ir Saugomų rūšių sąrašo rūšis. Galimai perinti pora stebėta Amalvos pelkėje ir polderyje. Rūšies apsaugos būklė palanki.

Lėlys (*Caprimulgus europaeus*). Paukščių direktyvos I priedo rūšis. 1–10 porų peri teritorijoje. Rūšies apsaugos būklė palanki.

Pilkoji meleta (*Picus canus*). Paukščių direktyvos I priedo ir Saugomų rūšių sąrašo rūšis. 1–5 poros peri Amalvos apypelkyje. Rūšies apsaugos būklė palanki.

Paprastoji medšarkė (*Lanius collurio*). Paukščių direktyvos I priedo rūšis. Amalvos apypelkyje peri 1–10 porų. Rūšies apsaugos būklė palanki.

Plėšrioji medšarkė (*Lanius excubitor*). Saugomų rūšių sąrašo rūšis. 1–5 poros peri Amalvos pelkėje. Rūšies apsaugos būklė palanki.

Mėlyngurklė. Paukščių direktyvos I priedo ir Saugomų rūšių sąrašo rūšis. Amalvos pelkėje ir apypelkėje 2009 m. registruoti 3 giedantys patinai, vėliau nerasta. Buveinės būklė palanki, tačiau joje stebimas palaipsnis užaugimas krūmais, medžiais, didėja fragmentacija.

Ropliai:

Vikrusis driežas (*Lacerta agilis*). Buveinių direktyvos IV priedo, įprasta teritorijoje rūšis.

Varliagyviai:

Raudonpilvė kūmutė (*Bombina bombina*). Buveinių direktyvos II priedo ir Saugomų rūšių sąrašo rūšis. 5–20 individų aptinkami Amalvo polderio grioviuose. Rūšies apsaugos būklė palanki.

Smailiasnukė varlė (*Rana arvalis*). Buveinių direktyvos IV priedo, įprasta teritorijoje rūšis.

Mažoji kūdrinė varlė (*Rana lessonae*). Buveinių direktyvos IV priedo, įprasta teritorijoje rūšis.

Vabzdžiai:

Didysis auksinukas (*Lycaena dispar*). Buveinių direktyvos II priedo ir Saugomų rūšių sąrašo rūšis. Vienas individas rastas Amalvos apypelkyje. Rūšies apsaugos būklė palanki.

Teritorijoje nustatytos 2 augalų rūšys, įrašytos į Saugomų rūšių sąrašą: raudonoji gegūnė (*Dactylorhiza incarnata*) ir mėlynasis palemonas (*Palemonium caeruleum*). Raudonosios gegūnės apsaugos būklė dėl buveinės palaipsnio užaugimo nepalanki nepakankama, tačiau specialių priemonių taikymas netikslingas dėl itin sudėtingo teritorijos pasiekiamumo, sunkiai pravažiuojamų perteklinio drėkinimo dirvožemių ir plačios rūšies ekologinės amplitudės. Mėlynojo palemono populiacijos būklė palanki.

Į Gamtotvarkos plano teritoriją patenka kultūros paveldo objektas – Varnupių piliakalnio apsaugos zonos dalis. Tvarkymo darbų šioje dalyje nenumatoma.

Didžioji teritorijos dalis yra daugiau ar mažiau melioracijos paveikta pelkės ekosistema, kurios ekologinių funkcijų atsikūrimas labai priklauso nuo hidrologinio režimo atkūrimo ir tinkamo naudojimo (ganiavos, šienavimo) užtikrinimo. Teritorijoje dominuoja pažeistos buveinės (7120 Degradavusios aukštapelkės buveinė pagal plotą yra didžiausia Lietuvoje), nebeperi būdingos

pelkinės Europos Bendrijos svarbos ir Saugomų rūšių sąrašo paukščių rūšys – dirvinis sėjikas, tikutis, didžioji kuolinga ir kt.

Amalvo ežeras paveiktas kelis dešimtmečius trukusio vandens lygio reguliavimo, biogenu prietakos Šlavantos upe iš eksploatuojamo Palių durpyno, Igliaukos miestelio, kitų galimų taršos šaltinių upės baseine ir melioracijos grioviu iš Amalvo polderio. Ežero ekologinė būklė yra bloga.

2009–2012 m. apie 200 ha plote patvenkti sausinimo grioviai, rekonstruotas 638 ha Amalvo polderis ir dar apie 50 ha plote sudarytos galimybės reguliuoti vandens lygį siekiant suderinti aplinkosauginius ir ūkinius interesus. Ant Amalvo ežero ištakos buvęs šliuzas-regulatorius rekonstruotas į slenkstinę nuopylą sudarant prielaidas natūraliam vandens lygio svyravimui. Tačiau įgyvendintos priemonės apima tik dalį būtinų Amalvos pelkės būklės gerinimo priemonių.

Dėl išvardintų priežasčių pagrindinis Gamtotvarkos plano dėmesys skiriamas Amalvos pelkės hidrologinio režimo atkūrimui, atvirų buveinių palaikymui, Amalvo ežero ekologinės būklės pagerinimui.

Teritorijoje valstybinė (valstybės valdoma) žemė sudaro 61,4 proc. (2234,5 ha), privati – 37,7 proc. (1372,4 ha) ploto. Privatiems asmenims priklauso pietrytinėje, šiaurinėje, pietvakarinėje ir šiaurinėje teritorijos dalyse esančios pievos ir natūralios ganyklos, dirbama žemė. Iš viso į analizuojamą teritoriją patenka 327 privatūs sklypai ar jų dalys; visa privati žemė yra žemės ūkio paskirties. Didžioji valstybinės žemės dalis yra miškų ūkio paskirties žemė – 54 proc. (1966 ha), iš kurios net 1902,9 ha yra valstybinės reikšmės miškai. Žemės ūkio paskirties žemė užima 71 ha plotą (2 proc. visos analizuojamos teritorijos), vandens ūkio paskirties žemė – 197,5 ha (5,4 proc.). Laisvos valstybinės žemės plotai sudaro 0,8 proc. (30,9 ha) viso teritorijos ploto.

Hidrologinio režimo atkūrimas numatomas ir valstybinėje, ir privačioje žemėje. Prieš atkuriant hidrologinį režimą numatoma, kad privačius sklypus išpirks valstybė arba bus išmokėtos jų savininkams kompensacijos. Kiti tvarkymo plotai išskirti valstybinėje žemėje, išskyrus 1,16 ha privatų sklypą hidrologinio režimo reguliavimo teritorijoje.

III SKYRIUS

GAMTOTVARKOS PLANO TIKSLAS IR UŽDAVINIAI, PRIEMONIŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS

3. Gamtotvarkos plano tikslai:

3.1. sudaryti sąlygas sekliems eutrofiniams ežerams būdingai augalų ir gyvūnų rūšių įvairovei ir gausai atsikurti bei pelkių buveinių ir jų ekologinių funkcijų atsikūrimui, įskaitant Europos Bendrijos svarbos prioritetinių buveinių: 7110 *Aktyvių aukštapelkių ir 91D0 *Pelkinių miškų (vietoje 7120 Degradavusios aukštapelkės; visame plote), 9080 *Pelkėtų lapuočių miškų (žemapelkinėje zonoje) atsikūrimą, taip pat užtikrinti palankią Europos Bendrijos svarbos natūralių miško buveinių apsaugos būklę: 9080 *Pelkėtų lapuočių miškų (ne mažesniame kaip 135 ha plote) ir 91D0 *Pelkinių miškų (ne mažesniame kaip 104 ha plote);

3.2. užtikrinti palankią Europos Bendrijos svarbos paukščių rūšių apsaugos būklę: griežlių – ne mažiau 30 griežiančių patinų, tetervinų – ne mažiau 10 patinų tuoktavietyse, švygždų – ne mažiau 5 švilpiančių patinų, mėlyngurklių – ne mažiau 3 perinčių porų ir palaikyti migruojantiems paukščiams tinkamas buveines ne mažesniame kaip 500 ha plote.

4. Gamtotvarkos plano uždaviniai:

4.1. atkurti hidrologinį režimą Amalvos pelkėje;

4.2. atstatyto vandens lygio teritorijoje atkurti Europos Bendrijos svarbos miško ir pelkių buveines;

4.3. pagerinti Amalvo ežero ekologinę būklę;

4.4. užtikrinti tinkamą hidrologinį režimą reguliuojamo vandens lygio plotuose griežlių, švygždų ir kitų perinčių paukščių veisimosi ir migruojančių paukščių apsistojimo vietose;

4.5. užtikrinti tinkamą žemės naudojimą (šienavimą ir ganymą) griežlių, švygždų, mėlyngurklių ir kitų perinčių paukščių veisimosi ir migruojančių paukščių apsistojimo vietose;

4.6. pagerinti aplinkosauginio švietimo sąlygas teritorijoje.

5. Gamtotvarkos plano uždavinių įgyvendinimui numatytų priemonių planas pateiktas priede.

IV SKYRIUS

GAMTOTVARKOS PLANO PRIEMONES ĮGYVENDINANTYS ASMENYS IR JŲ FUNKCIJOS

6. Gamtotvarkos plano priemonių įgyvendinimą teritorijoje koordinuoja Žuvinto biosferos rezervato direkcija (toliau – direkcija). Ji atsakinga už teritorijoje nustatytų Europos Bendrijos svarbos rūšių ir natūralių buveinių palankios apsaugos būklės užtikrinimą, kitų saugomų gamtos vertybių priežiūrą. Direkcija koordinuoja viso Gamtotvarkos plano priemonių įgyvendinimą ir yra atsakinga už dalies priemonių vykdymą. Kitos atsakingos institucijos yra Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos (toliau – VSTT) (3.2 priemonė) ir VĮ Marijampolės miškų urėdija (1.2, 1.3, 1.5, 2.1–2.5, 5.3–5.5, 6.1, 6.2 priemonės).

V SKYRIUS

IŠTEKLIŲ ANALIZĖ, LĖŠŲ POREIKIS GAMTOTVARKOS PLANO PRIEMONĖMS ĮGYVENDINTI

7. Išteklių analizė, preliminarus lėšų poreikis Gamtotvarkos plano priemonėms įgyvendinti pateikiami šio plano Pagrindžiamojoje informacijoje. Pagrindiniai Gamtotvarkos plano priemonių finansavimo šaltiniai yra Europos Sąjungos aplinkos finansinio instrumento LIFE+ ir Europos Sąjungos struktūrinių fondų, Lietuvos Respublikos valstybės, Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos (toliau – KPP) lėšos, teisės aktų nustatyta tvarka gautos kitos lėšos.

VI SKYRIUS

GAMTOTVARKOS PLANO TIKSLINIMO IR STEBĖSENOS TVARKA

8. Gamtotvarkos planas turi būti reguliariai peržiūrimas įvertinant, ar vykdomos priemonės duoda laukiamą rezultatą įgyvendinant Gamtotvarkos plano uždavinius. Todėl būtina reguliari Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių ir rūšių buveinių, rūšių populiacijų dydžių stebėseną. Jei stebėsenos duomenys parodo, kad uždaviniai neįgyvendinami, Gamtotvarkos planas, jo priemonės turi būti tikslinamos.

9. Už Gamtotvarkos plano įgyvendinimo stebėsenos vykdymą atsakinga direkcija. Gamtotvarkos plano įgyvendinimo ir gamtotvarkos priemonių efektyvumo vertinimui naudojami šie kriterijai:

9.1. pelkių ekosistemų, kuriose nustatytos Europos Bendrijos svarbos natūralios buveinės, pokyčiai pagal Pagrindžiamojoje informacijoje pateiktus nurodymus;

9.2. Europos Bendrijos svarbos paukščių rūšių (tetervino, griezlės, švygždos, mėlyngurklės) gausos pokyčiai. Informacija surenkama vykdant monitoringo metu galiojančią valstybinę aplinkos monitoringo programą (toliau – VAMP) nustatytu stebėsenos periodiškumu, papildoma apskaita prieš Gamtotvarkos plano peržiūrą. Monitoringo taškai patenka į teritoriją ir atspindi Gamtotvarkos plano stebėsenos poreikius;

9.3. migruojančių paukščių gausos pokyčiai pagal Pagrindžiamojoje informacijoje pateiktus nurodymus;

9.4. retųjų ir indikatorinių rūšių gausos pokyčiai. Dalis informacijos surenkama vykdant monitoringo atlikimo metu galiojančioje VAMP nustatytu stebėsenos periodiškumu ir papildoma apskaita prieš Gamtotvarkos plano peržiūrą, dalis – pagal Pagrindžiamojoje informacijoje pateiktus nurodymus;

9.5. Amalvo ežero ir Šlavantos upės vandens kokybės pokyčiai pagal Pagrindžiamojoje informacijoje pateiktus nurodymus;

9.6. Amalvo ežero ir polderio vandens lygio pokyčiai pagal Pagrindžiamojoje informacijoje pateiktus nurodymus;

9.7. Gamtotvarkos plano priemonių įgyvendinimo stebėseną pagal Pagrindžiamojoje informacijoje pateiktus nurodymus.

10. Gamtotvarkos planas peržiūrimas šešiais jo įgyvendinimo metais, taip pat kitais metais pasibaigus jo galiojimui (vadovaujantis Aprašo nuostatomis). Už Gamtotvarkos plano peržiūrą atsakinga direkcija. Prieš atliekant peržiūrą, rekomenduojama gauti mokslininkų, kitų suinteresuotų asmenų ir institucijų pastabas ir rekomendacijas. Direkcija parengia peržiūros ataskaitą pagal Aprašo rekomendacijas ir ją teikia VSTT.

11. Peržiūrint Gamtotvarkos planą įvertinama:

11.1. Gamtotvarkos plano uždavinių įgyvendinimas. Jei uždaviniai neįgyvendinti, nurodomos priežastys;

11.2. Gamtotvarkos plano priemonių finansavimas ir lėšų panaudojimas;

11.3. pasiekti rezultatai pagal Pagrindžiamojoje informacijoje numatytus įgyvendinimo rodiklius;

11.4. būtinybė pakeisti vykdomas Gamtotvarkos plano priemones ar numatyti naujas;

11.5. pelkių ekosistemų, kuriose yra Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių, būklė, atsižvelgiant į stebėsenos rezultatus;

11.6. Europos Bendrijos svarbos tikslinių Gamtotvarkos plano rūšių populiacijų gausos pokyčiai, veisimosi buveinių ar augaviečių būklė, atsižvelgiant į šių objektų stebėsenos rezultatus;

11.7. migruojančių paukščių gausos pokyčiai;

11.8. retųjų ir indikatorinių rūšių gausos pokyčiai;

11.9. Amalvo ežero ir Šlavantos upės vandens kokybės pokyčiai;

11.10. Amalvo ežero ir polderio vandens lygio pokyčiai;

11.11. būtinybė pakeisti vykdomas Gamtotvarkos plano priemones ar numatyti naujas.

12. Gamtotvarkos planas gali būti peržiūrimas ar tikslinamas ir kitu laiku, nei nurodyta Gamtotvarkos plano 10 punkte, jeigu mažėja saugomų rūšių populiacijos ir blogėja jų ar saugomų buveinių būklė, atsiranda naujų aplinkybių arba surandami efektyvesni būdai palankesnei jų apsaugai užtikrinti. Patvirtinto dokumento keitimą inicijuoja ir vykdo direkcija. Gamtotvarkos plano keitimą gali inicijuoti ir VSTT. Keičiamas Gamtotvarkos planas turi būti suderintas su suinteresuotomis institucijomis, kurios susijusios su Gamtotvarkos plano pakeitimais. Kitos suinteresuotos institucijos, nesusijusios su Gamtotvarkos plano pakeitimais, tik informuojamos apie pakeistą Gamtotvarkos planą.

PASTABA. * ženklų pažymėti prioritetingi Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių tipai.

GAMTOTVARKOS PLANO PRIEMONIŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS

Uždavinys	Priemonės pavadinimas	Atsakinga institucija	Priemonės įvykdymo terminas arba periodiškumas	Priemonių finansavimo ir įgyvendinimo prioritetai ¹
1. Atkurti hidrologinį režimą Amalvos pelkėje	1.1. parengti 2 Amalvos pelkės dešiniajame Dovinės upės krante hidrologinio režimo atkūrimo techninius projektus (pirmasis projektas apima tvarkymo plotus Nr. 1 ir 2, antrasis – tvarkymo plotą Nr. 3)	Žuvinto biosferos rezervato direkcija (toliau – direkcija)	I, IV metais	I, III ²
	1.2. parengti hidrologinio režimo atkūrimo kairiajame Dovinės upės krante supaprastintą techninį projektą (tvarkymo plotas Nr. 13, miško ir pelkės naudmenos; įgyvendinus 1.3, 2.5 priemones)	direkcija, VI Marijampolės miškų urėdija (toliau – miškų urėdija)	VIII metais	I
	1.3. inicijuoti miškų urėdijos vidinės miškotvarkos projekto pakeitimą numatant jame 1.2. priemonę	miškų urėdija, direkcija	V metais	I
	1.4. išpirkti hidrologinio režimo atkūrimo techninių projektų, numatytų 1.1. priemonėje, įgyvendinimui reikalingus privačios nuosavybės teise valdomus žemės sklypus ar jų dalis	direkcija	I, V, VI metais	I, III ²
	1.5. įgyvendinti hidrologinio režimo atkūrimo techninius projektus (įgyvendinus 1.4 priemonę)	direkcija, miškų urėdija ³	II, VII–X metais	I, III ²
2. Atstatyto vandens lygio teritorijoje atkurti Europos Bendrijos svarbos miško ir pelkių buveines	2.1. inicijuoti miškų urėdijos vidinės miškotvarkos projekto pakeitimą atsižvelgiant į patikslintą Europos Bendrijos svarbos miškų buveinių (9080, 91D0) lokalizaciją, numatant 2.2–2.5 priemones ir paliekant kirtavietes natūraliam vystymuisi	miškų urėdija, direkcija	I metais	I
	2.2. degradavusios aukštapelkės buveinėje, nepatenkančioje į miško naudmenas, iškirsti sumedėjusią augaliją ir dvejus–trejus metus šalinti atžalas ir savaiminius medelius (tvarkymo plotai Nr. 5, 10, 11; įgyvendinus 2.1 priemonę)	miškų urėdija	I–IV metais	I

	2.3. degradavusios aukštapelkės buveinėje (miško naudmenose), iškirsti sumedėjusią augaliją ir dvejus–trejus metus šalinti atžalas ir savaiminius medelius (tvarkymo plotai Nr. 4, Nr. 12 (dalis); įgyvendinus 2.1 priemonę)	miškų urėdija	I–IX metais	I
	2.4. kirsti krūmus ir medžius atviros aukštapelkės buveinė skaidančiose dėl sausinimo susiformavusiose miško juostose (tvarkymo plotai Nr. 6, 8, 9; įgyvendinus 2.1 priemonę)	miškų urėdija	I–IV metais	II
	2.5. iškirsti medžius ir krūmus Amalvos pelkės dalyje, kurioje numatoma atkurti hidrologinį režimą (tvarkymo plotas Nr. 13; įgyvendinus 2.1 priemonę)	miškų urėdija	VI–VII metais	I
3. Pagerinti Amalvo ežero ekologinę būklę	3.1. nustatyti pagrindinių taršos šaltinių poveikį (išmetamų teršalų koncentraciją / kiekį) Amalvo ežerui	direkcija	II metais	I
	3.2. užtikrinti, kad Amalvo ežeras nebūtų žuvinamas karpinėmis žuvimis	Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos, direkcija	I–X metais	I
4. Užtikrinti tinkamą hidrologinį režimą reguliuojamo vandens lygio plotuose griežlių, švygždų ir kitų perinčių paukščių veisimosi ir migruojančių paukščių apsistojimo vietose	4.1. užtikrinti, kad rengiant Amalvo polderio naudojimo taisykles būtų numatytas tinkamas hidrologinis režimas	direkcija	I–II metais	I
	4.2. sudaryti sąlygas stebėti vandens lygio pokyčius įdiegiant gruntinio ir paviršinio (grioviuose) vandens lygio monitoringo automatizuotą sistemą ⁴	direkcija	I–X metais	I
	4.3. palaikyti švygždoms tinkamą hidrologinį režimą reguliuojamo vandens lygio teritorijoje į pietus nuo Amalvo ežero: vegetacijos sezono metu gruntinio vandens lygis palaikomas 30–40 cm žemiau dirvos paviršiaus, o rudens – ankstyvojo pavasario laikotarpiu sudaromos sąlygos polaidžio vandens užliejimui, aukšto vandens lygio palaikymui (tvarkymo plotas Nr. 14) ⁴	direkcija	I–X metais	I
5. Užtikrinti tinkamą žemės naudojimą (šienavimą ir ganymą) griežlių, švygždų, mėlyngurklių ir kitų perinčių paukščių veisimosi ir migruojančių paukščių apsistojimo vietose	5.1. organizuoti susitikimus su žemės naudotojais ir savininkais dėl teritorijos ūkinio naudojimo optimizavimo	direkcija	I, IV, VII, X metais	I
	5.2. teikti pasiūlymus Marijampolės savivaldybei dėl rekomenduojamų nurašyti melioracijos sistemos plotų ir Aplinkos ministerijai dėl šlapynių duomenų bazės atnaujinimo	direkcija	II, VI metais	I

	5.3. pašalinti krūmus griežlių ir švygždų apsaugai svarbiuose šlapynių plotuose ir užtikrinti tinkamą šių plotų priežiūrą (griežlių ir švygždų apsaugai išskirtuose plotuose, įskaitant miško žemėje esančiuose tvarkymo plotuose Nr. 16–18) ⁴	direkcija, miškų urėdija	II–X metais	I
	5.4. specialiaisiais biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimais pašalinti medžius ir krūmus mėlyngurklių apsaugai svarbiuose plotuose, užtikrinant, kad atviri pelkės fragmentai sudarytų ne mažiau kaip 30–60 proc. tvarkymo ploto (tvarkymo plotas Nr. 15)	miškų urėdija	II, VI, X metais	I
	5.5. inicijuoti miškų urėdijos vidinės miškotvarkos projekto pakeitimą numatant jame 5.3, 5.4 priemones	miškų urėdija, direkcija	I metais	I
	5.6. atkurti pievas ariamuose durpžemiuose įsėjant tinkamus žolių mišinius (dalyje tvarkymo ploto Nr. 3, pagal poreikį kituose žemės sklypuose). Pastaba. Darbai vykdomi prieš atkuriant hidrologinį režimą	direkcija	I–II, VI metais	I
	5.7. teikti informaciją ir pasiūlymus: 1. Nacionalinei mokėjimo agentūrai apie žemės sklypus, kurių savininkai (naudotojai), dalyvaujantys KPP priemonės „Agrarinė aplinkosauga ir klimatas“ remiamose veiklose, nevykdo įsipareigojimų ir nesilaiko saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytų reikalavimų; 2. Nacionalinei žemės tarnybai prie Žemės ūkio ministerijos dėl nenaudojamų išnuomotų valstybei priklausančių žemės sklypų (pagal poreikį visoje teritorijoje griežlių ir švygždų apsaugai išskirtuose plotuose)	direkcija	I–X metais	I
6. Pagerinti gamtosauginio švietimo sąlygas teritorijoje	6.1. įrengti mokomąjį taką su apžvalgos bokšteliu Amalvos pelkėje (tvarkymo plotas Nr. 19)	miškų urėdija	III metais	III
	6.2. inicijuoti miškų urėdijos vidinės miškotvarkos projekto pakeitimą numatant jame 6.1 priemonę	miškų urėdija, direkcija	I metais	I

¹ priemonių svarba: I – labai svarbios; II – svarbios; III – mažiau svarbios;

² prioritetas skirtas 1.1 priemonėje numatytam antrajam hidrologinio režimo atkūrimo techniniam projektui;

³ miškų urėdija bendradarbiauja su direkcija tik įgyvendinant 1.2 priemonėje numatytą supaprastintą hidrologinio režimo atkūrimo techninį projektą;

⁴ gamtotvarkos priemonės privačiose žemėse įgyvendinamos tik gavus raštišką žemės savininko pritarimą.